



Familien Mommensen lever af landbrug og udlejning til feriegæster.

Hun faldt for Nicos og øens charme

Opfyldt ønske. Anna Mommensen fra Schwaben kom som barn til Pelvorm og vendte tilbage som voksen.

PELVORM. Som barn kørte Anna Mommensen fra Schwaben regelmæssigt med forældrene til ferieophold på Pelvorm. Og den sydtyske pige kan huske, at hun som fem-årig besluttede, at hun som voksen ville giftes med en landmand fra denne ø i Vadehavet. Det ønske gik i opfyldelse. Den nu 38-årige hører til Pelvorms ca. 1200 beboere. Landmanden fandt hun lige bag diget. Nu lever hun sammen med ham samt tre børn på Nordfrislands mindste ø.

- Når man først har lært at elske ølivet, så slipper man det ikke mere, siger Anna Mommensen og kig-

ger forelsket på sin jævnaldrende mand Nico.

- Indtil jeg flyttede herhen, har jeg i flere år arbejdet på et hotel ved Tegernsee og ikke haft tid til at skænke Pelvorm en tanke. Men på et ferieophold sammen med en veninde tændte min barndomsdrøm atter, fortæller Anna Mommensen. Hun faldt for »sin« landmands og øens charme.

Landbrugsdrift og feriehusudlejning

Hendes tre børn - Stella på otte, Michel på fem og Klara på halvandet år - render under samtalen stormende rundt i haven, på gårdspladsen og også på gaden. Det er ufarligt på denne ø. At børn kan bevæge sig frit på Pelvorm og dermed trives uden indskrænkninger,

er noget, som Anna Mommensen altid fremhæver over for feriegæster.

Familien Mommensen driver ikke blot landbrug, men ejer også en ferieejendom og tre sommerhuse. Gæsterne er begejstret for gården og den rolige atmosfære på øen. De fleste kommer igen. Mommensen-børnene glæder sig til de familiære feriegæster. I årenes løb er der blevet knyttet mange faste venskaber børnene imellem. Spontane grillfester, udflugter til diget, badeophold og pyjamaspartier står om sommeren i høj kurs.

- Vi kunne ikke eksistere udelukkende med landbrug. Som mange andre familier på øen lever vi også af turisme, forklarer Nico Mommensen.

Klar opgavefordeling

- Min kone tager sig af feriegæsterne, mens jeg arbejder på gården. Således

laver hver det, vedkommende er bedst til.

Nico Mommensen har lært landmandsjobbet fra barns ben - først på forældrenes gård og efter skolegang nogle år på fastlandet. Gården med kvæg og kornmarker overtog han i 1999, efter at forældrene ligesom generationer forinden var gået på aftægt.

Her findes den endnu, den velordnede trygge tilværelse med hund og kat, hare og pony. For at kunne leve her har Mommensen-familien tilpasset sig færrens afgangstider med en strammere organisation af hverdagen.

- Vi sejler altid til fastlandet med en lang indkøbsliste i lommen. Den skal så afvikles. Det skønneste øjeblik er dog, når færren igen tager kurs mod Pelvorm, siger Anna Mommensen med lysende øjne.

Godt naboskab

Om pigen fra Schwaben har været ramt af ø-kuller? Det kender hun ikke noget til. Til gengæld tager hun sammen med sin mand hvert år på romantisk kort ferie i en af de europæiske hovedstæder - og så står kultur for alle pengene på programmet.

Hvad der ellers er anderledes ved livet på øen? Anna Mommensen fremhæver det gode naboskab. Gensidig hjælp er en selvfølge. Det plattyske, som også tales i mange unge familier på Pelvorm, er Anna Mommensen ikke så god til endnu, mens børnene vokser op »tosproget«.

Angela Jensen



Man kan nyde livet bag diget på Pelvorm.

Pelvorm-færren

Afgang: Nordstrand/Strucklandungshörn
Pris: Ti euro for voksne, fem euro for børn mellem seks og 14 år (returbillet).
Biltransport: 1,80 euro for hver decimeter.
Kapacitet: Om sommeren inklusive soldæk 415 personer, om vinteren 288. Desuden er der plads til 36 biler. Pladsreservering anbefales i sommermånederne.
Sejltid: 35 til 40 minutter. Kajen på Pelvorm er bygget på en sådan måde, at færren kan lægge til uafhængig af tidevandet.
Køreplan og reservering: www.faehre-pellworm.de.

Øen Pelvorm

Pelvorm er en marsk-ø i Vadehavet med mange faciliteter til turister. Ved siden af landbrug er turisme den vigtigste indtægtskilde.
Størrelse: 37 kvadratkilometer, omgivet af et otto meter højt og 28 kilometer langt dige.
Overnatningsmuligheder: 2000 senge i ferieejendomme, privat udlejede værelser samt pensioner og hoteller. Årligt omkring 200.000 overnatninger.
Indbyggere: 1180, deraf 150 børn.
 Af 580 husholdninger er 90 registreret som anden bopæl (Zweitwohnung).

Selvbevidst samfund

Interview. Pelvorms borgmester Klaus Jensen tager stilling til ølivets udfordringer.

Hvad er det særlige ved Pelvorm?

Turismen er ikke så udpræget som på Amrum, Før eller Sild. Vore gæster modtages som »pelvormere på tid« og integreres fuldt ud. Øboerne kender alle hinanden og holder fast sammen. Øen er overskuelig. Vi er et stort fællesskab og har bevaret den originalitet, som efter min mening er gået tabt for de andre nordfrisiske øer.

Hvad adskiller ølivet fra livet på fastlandet?

Vi lever her mere bevidst, for vi skal f.eks. også bekymre os om øens sikkerhed. Naturens kræfter kan herude ustandseligt spores. Og vi er afhængig



BLANDT NABOER - UNTER NACHBARN

ranter, bistroer og en tankstation.

Skoleklasser med kun 15 elever

Kan børn undervises på øen?

Ja, vi har en grund- samt en hoved-/realskole med 150 børn og klasser med gennemsnitlig 15 elever. Efter hoved- eller realskoleforløbet fortsætter de fleste unge dog på videregående uddannelser på fastlandet. Vor børnehaven har for tiden 27 børn.

Hvordan lokker i unge familier til øen?

Vi har her de samme problemer som andre købstæder og kommuner: flere gamle og mindre unge indbyggere. Vi forsøger at skabe arbejdspladser, så familier får et eksistensgrundlag.

Hvordan skal dette opnås?

Det er ganske klart, at turismen skal videreudvikles. Vi har brug for flere wellness-tilbud og anden sundheds-turisme. På Pelvorm findes allerede et rekreative hjem for mødre med børn. Øen er grøn på flere måder. Vi satser også på solenergi, biogas og vindkraft. Det bidrager til at øge jobtilbuddet. Vi klarer alle opgaver i egen regi. Andre får ikke lov til at blande sig. Derfor har vi hellere ikke hentet fremmede investorer til at rejse energianlæg, men grundlagt et eget selskab til investering og drift.

Hvilke visioner har ø-samfundet?

Vi vil bevare vores selvstændighed og forsøge at udnytte vore fordele bedre.

Angela Jensen

”

Vi klarer alle opgaver i egen regi.

Borgmester Klaus Jensen

af fastlandet og af færren. *Hvordan føles denne afhængighed?*

Pelvorms beboere har altid taget deres skæbne i egen hånd. Således grundlagde de i 1872 »Pellwormer Dampschiffsreederei« og købte en egen færge. Den dårlige forbindelse til fastlandet skulle endelig forbedres. Siden 1902 hedder dette rederi »Neue Pellwormer Dampfschiffahrts Gesellschaft mbH« (NPDG). Færren har hjemme på Pelvorm og tilhører os. Dermed har vi indflydelse på køreplanen.

Hvordan ser det ud med øens infrastruktur?

Vi har et godt udbygget vejnet, to supermarkeder, to bagere, en læge, restau-